

az igazgatóság helyeselni fogja, kéri, hogy az igazgatósági ülésből is intézessék ugyan-ilyértelművel Tomkához. Ezután felolvasta jegyző a belügyi miniszter leiratát, mely következőleg hangzik: „Az aldunai telepítési kormánybiztosnak közelebből tett jelentése szerint az andrásfalvi ref. lelkész Tomka Károly arról értesítette a pancsovai ref. lelkészt Erdős Józsefet, hogy az andrásfalvi ref. lakosok 2—300 szekeren fog- nak a jövő aug. hóban megindulni s Ma- gyarországba beköltözni. Minthogy a már eddig beköltözötteknek végleges elhelyezése, illetőleg telepítése is sok nehézséggel jár és minden körülmények között időt és organikus intézkedéseket igényel, akilatásba helyezett idő előtti újabb bevándorlás a legnagyobb zavarokat idézhetné elő s a hazaköltözéssel összekötött igényeknek ki nem elégíthetése miatt magát a nemzetet is kompromittálhatná. Ugyanazért tisztelet- tel kérem nagyméltóságodat, méltóztassék ugy a nemzet, valamint az Andrásfalváról beköltözni akaró rokonainknak jól felfogott érdekében az egyesület részéről is odahatni, hogy az andrásfalviak szándékuk fogamatba vételéről ez évben monda- jának le s várják bizalommal és nyugod- tan azon időpontot, midőn jövődjök meg- állapításának biztos reményével léphetnek Magyarországra földére. Fogadják nagyméltó- ságod stb.“ Az igazgatóság ennek folytán elhatározta, hogy a maga részéről szintén fel fogja kérni Tomkát arra, hasson oda minden erejéből, hogy az andrásfalviak bevándorlási szándékukról egyelőre tegye- nek le. Elnök ezután a már itt levő csángók elhelyezésére beérkezett néhány ajánlatot mutatott be, melyek a kormánybiztossal közöltetni fognak. Ezzel az ülés véget ért.

A sátoros cigányok.

Csik-Szereda, július 20-án.

Hetek óta tanyáz egy sátoros cigány- karaván városunk közelében. Most, a leg- szorgosabb dologidőn, mikor minden meg- mozdulható munkáskéz dolog után lát, iz- zad a réten és mezőn mindenfelé: akkor a sátoros cigányok Csik-Szereda város ut- czáit ellepve és folyton ostrom alatt tart- ják. A járókelőket szemtelen kunyorálások- kal zaklatják. Rendre fogják a lakásokat; egyik a másiknak adja az ajtót s a kezügybe eső apróbb tárgyakkal odébb állnak. Kön- nyelmű cselédektől és háziaktól kártyave- tés, jóvendőmondás jutalmul élelmisze- ret és más apróbb beneficiumokat csálnak ki. Meztelen cigánypurdék a gyengébb idegzetű nőket undorítják és botránkoztat- ják.

Kérdjük a városi rendőrséget, hogy kinek az engedelmeivel van ezen cigány- áramlatnak ily szabad folyása? Kin mulik az el, hogy sem törvény, sem megyei sa- bályrendelet nem foganatosítottak a kóborló cigányokkal szemben?

Emberek ők is; valami elnézéssel

vetés és elpirulás ilyenkor egészen fordí- tott. Az ifjú nevet, a nélkül, hogy az idyll- ből legkevesebbet lerontana, a leány pedig elpirul, mint a pipacs. Igen különös, hogy ugyanazon dolog, kevésbé változó körülmé- nyek közt, ily egészen különböző termé- szetű lehet s nem kevésbé különös az is, hogy ez a különbség már a legrégibb idők óta fennáll.

*

Az okos asszony, írja Puskin, férjé- nek erkölcséről folyton csipkedi a helyte- len irányban nőtt galyakat, és ezen folyto- nos metszés által rendben tartja őt. Ha a férj valami ostobaságot akar elkövetni, min- den áron törekszik őt megakadályozni. A világon levő természetes józan ész legna- gyobb része kétségkívül az asszonyok bir- tokában van. A férfiak legbölebb tetteit rendesen feleségeik tanácsolják. Ha az em- ber lát valakit, kin a ruha rosszul áll, vagy a ki ostobaságokat beszél, vagy excentricus természettel bír, biztosra veheti, hogy az nem feleséges ember, mert a feleséges em- bereknél az ily apró hibák, az ily rossz irá- nyu sarjak feleségeik által letisztíttatnak. A nőknek rendesen több természetes eszük van férjeiknél, bár ezek ügyes emberek le- gyenek is. A feleség tanácsa olyan, mint a hajóteher, mely a hajót egyenesen tartja.

kell lennünk ősi rossz szokásuk iránt; de ez elnézés nem terjedhet odáig, hogy sze- münk láttára zsaroljanak és üldözzenek uton, utfélen. Elég van megveszerte sánta, béna, nyomorék koldus, kiken a társadalomnak kötelessége könyörölni; bár az ilyeneket győzze a város és falu népe segíyezni és fenntartani. Miért kelljen az épkézláb, egészséges és munkabíró csavargó cigá- nyokat a kicsalt és iszonyu kunyorálások- kal szemtelenül kiereszkolt adományokkal még csavargóbbakká és munkakerülőbbekké nevelnünk?

A méltó felháborodás vesz erőt az em- beren, mikor látja, hogy ugyanakkor, mi- kor a munkásnép izzadva dolgozik a nap hevéen, a sátoros cigány házról-házra ar- czátlankodik az alamizsnáért.

Dolgozni tudnak, de tökéletlenek. Az egy aratáson kívül semmiféle munkához nem fognak. Próbálja meg akárki, az ala- mizsnát kéri cigányoknak kínálnak munkát, azonnal odébb áll a munka elől.

Valóban ideje volna már, hogy Faraó- nak ez arczatlan ivadékát állandó letele- pedésre kényszerítse egy a közigazgatás, mint maga a társadalom. A közigazgatás azzal, hogy megállapodásukat sátrakkal se- hol meg ne tölje, a társadalom azzal, hogy arczatlan kunyorálásuknak helyet nem adva, minden könyöradományt megtagad- jon tőlük. Így kénytelenek volnának rövid időn állandó lakáshoz szokni, letelepedni és a munkászekerek szaporítani.

A mai anyagi világban, midőn min- den rangú, állású és hivatású embernek iz- zadsággal kell megkeresni kenyerét, köny- nyelműen cselekszik és a társadalom ellen bünt követ el, ki okatlanul dobja oda fillé- réit ezen csatangoló népségnek, hogy ki- térjen uszókáló cigányságaik elől. Az ilyen adomány még Isten előtt sem lehet kedves; mert az Ur maga is munkára büntetvén az embert, az lehet az ő gyönyörűsége, ha e büntetésnek alávetjük magunkat s min- denkit annak viselésére utasítunk.

Mig azonban e társadalmi reformot megérni szerencsések lehetnének, addig kér- jük a városi rendőrkapitány urat, szíves- kedjék Csik-Szereda város lakosságát a czi- gányok ostromállapota alól felmenteni.

Községi ügyek.

Papolcz, 1883. július hava.

(Folytatás.)

Még a községi előljárásnak azon állításáról, miszerint a közbirtokosság vagyonának jövedelmeiből egyesektől bizonyos havasbéli illetményeket vásá- roltak meg s ezen vásárlásról kötött adás-vevési szerződés léteznék, akarok néhány sorban megemlékezni.

Mint még egy izben a nyilvános- ság terén kijelentve lett, nem igaz, miszerint sem a község, sem a közbir- tokosság részére az „Ebhát“, „Matóbérec“ és „Mogyoróbokor“ nevű havasrészek- ből havasbéli illetményeket vásárolt volna meg az előljárásság, mert ily vá- sárok az illető telekjegyzőkönyvek B, illetve tulajdoni lapján nem fordulnak elő. Az előljárásság állítólagos szerződés- sével semmi közünk sincsen. Azok, ha léteznek is, pro forma léteznek csak. Az ingatlan tulajdonjogát a telekkönyv igazolja. Erre vonatkozólag az ált. polg. törvénykönyv ezt mondja: „Ha a dolog ingatlan, ott, hol telekkönyvek vannak, a birtokjog kizárólag az illeti, ki mint annak birtokosa van bejegyezve.“ To- vábbá: „Telekkönyvezett ingatlan dol- gok és ezekre vonatkozó jogok tulaj- dona csak telekkönyvi be-, illetve át- kebelezés által szereztetik meg“ stb. Ha szerződések léteznék, évek hosszú során át miért nem tétetik meg a további lépés? Vagy mindig egy nálunk a nóta: halasszuk és halasztjuk addig, a mig van, mit? Jobb is az örökös halogatás, mert a dolog teher nekünk. Ha süt a nap, árnyas helyet keresünk; ha tet- tünkért felelősségre vonatunk, ürügyek mögé buvunk s onnan olyan dolgokra

hivatkozunk, a melyeken egyáltalán nem lehet eligazodni.

Ez így van minálunk, ez igaz. E szó ellen pedig: „igaz“, nincs, hova apellálni.

Egyáltalában megmagyarázhatlan előttünk az, hogyan köthet a előljárá- ság a községi törvény világos rende- tével szemben, törvényhatósági jóvá- hagyás ellenére, ily szerződéseket? Ho- gyan lehetséges az, hogy ingatlanokat vásárol és évek hosszú során át nem kebelezeti azokat vásárlójukra, és ho- gyan gyakorolhat korlátlan hatalmat idegen tulajdon felett?

(Folytatása következik.)

Z. Y. és Z.

Fürdői levél.

Borszék, 1883. július 22.

Szerkesztő bácsi!

Árisztokraczia, elegancia, grácia, bü- rokrácia, párnaczi(h)a és egyéb czia bősé- gesen van itt; hanem despoczia — az nincs, lévén itt az államforma régi idők óta köztársasági, melynek jelenlegi törvényes feje fürdőbiztosi titulusával Nagy Imre bátyánk, ki egy szál rendőrszolgából, öt szál csendőrből álló haderejével és a kato- nai szolgálati viszonyon kívül álló két de- rék Puskással (Lajossal és Istvánnal) védi a köztársaság integritását a kül-megtáma- dások ellen, a mi vagyonunkat és szemé- lyünket pedig az orvttámadásoktól.

Elnök bátyánk (ez itt az udvari meg- szólítás) katonás, marczona alak kívül, belül pedig jámborsággal és tapintatossággal tel- jes. Egy hibáját azonban szemére kell hánynom, azt t. i., hogy nem vendégyszerető; mert ha az volna, eddig valamelyik európai fejedelmi kollégáját meginvítálna volna ide, hol a tenger színe fölött 4600 lábnyira az athmosphérában elég magasságban le- hetne arra, hogy az alattvalókra kegy- teljesen pillantson. Azonkívül megtalálná itt azt, a mit nem minden fürdőn találhat meg: lábikráinak erősbulését és a „szerel- mesek útján“ való előhaladást, annál is in- kább, minthogy itt nem láttam sehol fel- írva azt, mit más fürdőn, hogy „a séta- téren való járkálás tilos“, sem pedig arra nincs szükség, hogy a gyógy- fürdő és gyógyviz hatásának fokozására kecskét tartson és kecsketejet igyék, mint az egyebütt megtörténik. A vadászat nemes sportját is üzhetné minden veszély nélkül, ha egyébre nem, legalább a „medve- barlangok“-ra. Ajánlom tehát, hogy elnök bátyánk jövőre legyen figyelmesebb, vendégyszeretőbb s fogjon nekünk egy feje- delmi fejet; mert a szép és jó mellől Bor- széken csakis egy ilyen n a g y s á g hiányzik.

16-án küldött tudósításon óta szapo- rodunk, nem familiában, hanem vendég- számban. Ma 487-en vagyunk s naponta szaporodunk egy-egy transporttal. Keddre várjuk báró Kemény Gábor miniszter ö nmgát is, a ki hivatalosan és nem vendég- számban látogatja meg Borszéket. Ohajtom, hogy látogatásának nyoma egy hosszú vasut legyen Borszékre. Amen!

Pszt!

Mindenféle.

— **Elnapolt választás.** A csikszeredai képviselőtestület kiegészítése céljából az ujon választandó 12 tag megválasztása f. hó 23-ra volt kitűzve; azonban tekintettel a szorgos munkaidőre, a választás 29-re ha- lasztatott.

— **A csikszeredai választó-kerület or- szágos képviselője** Sántha Lajos f. hó 22-én tartotta beszámolóját Csik-Szeredában a Hutter-szálloda egyik szobájában. Különös, hogy a beszámolásra a választók nagy kö- zönsége nem volt meghíva. Mi is csak egy hallomásból később tudtuk meg s így nem is referálhatunk ennél többet.

— **Örömmel** konstatáljuk, hogy a k.-vásár- helyi rendőrség felébredt hosszú és mély ál- maból valahára érélyesintézkedéseket léptet életbe. A fogyasztó közönség már évek óta a kofák nyereszkeskedő jóakarására volt utalva,

annyira, hogy zöldség, gyümölcs, csirke s több apróságot tőlők kellett drága áron bevásárolni; de a kapitány ur dobszó mel- lett kihirdetetté, hogy ezentul 9 óra előtt az említett cikkeknek kofák s azzal nyeresz- kedő egyéneknek vásárolni büntetés terhe alatt nem szabad. Bár ezen rendelet nem pusztában elhangzott szó lenne!

— **Háromszékmegye** főispánja altor- jai Barthos József végzett jogászt a sepsi-szolgabíróshoz közigazgatási gya- kornokká nevezte ki.

— **A zetelaka-gyergyói utvonat** ez évben kiépítendő részének munkája immár kezde- tét vette. Szobotka Rezső mérnök és Máthé Pál vállalkozó erélyesen dolgoznak ismét,

— **A bikfalvi híd** is munka alá került e hó 20-án. Pár hét múlva át lesz adva a forgalomnak. Szükség is volt azt az ingó dolgot ellőlni immár, a miről tavaly is két ló és egy szekér bukott a Küküllőbe.

— **Elgazolta a saját szekere** csikszent- királyi Bartis Lajost f. hó 16-án. Az erdőre ment kaszálni két tehenével és szekérrel. Ut- közben leesett a szekérről s a kerék keresz- túlment a nyakán. Halva találták meg.

— **Hosszabb panaszt** vettünk Csik- Szentdomokosról egy Kerausz nevű ven- déglős ellen, ki állítólag az utasokat busá- san fizetetti, egy liter bort 60 kron, egy üveg borszéki vizet 14 kron mér. A panaszt egész terjedelmében fölöslegesnek tartjuk közölni, mert nem a mi dolgunk a vendég- lősöket ellenőrizni, hanem ajánljuk Kerausz urat az utazók figyelmébe.

— **Bartók Dávid** szárazpataki lakos e hó 23-án a kantai utcában sotterhalmot hor- dott s miközben a halmot lehányta, lova megrugta. Két nap múlva elhalt.

— **Két 4—5 éves tehén** Kézdí-Vásár- helytől le van tartóztatva. A tulajdonos a rendőrségnél megtalálhatja.

— **Ismeretlen tettesek** K.-Vásárhelytől Szabó Mózes ur szeszítőzöje házázt feltörték, 30 frt készpénzt és egy 40 firtos kötelez- vényt elloptak.

— **A medvék** pusztítása — mint leve- lezőnk írja — napról napra nagyobb mér- vekeket ölt a közcsordákban a papolczi erdő- kön. Alig három nap lefolyása alatt oda- való Németh Ferencz, Mikola József és Nagy László 3 db tehenét ölték meg. Szin- tén a napokban a csordákból 3 drb eltűnt; több, mint bizonyos, hogy ezek is a med- véknek estek áldozatul. Az idén tehát a papolczi erdőkön a medvék 14 drb marhát pusztítottak el. Nagy mértékben garázdál- kodnak a medvék a zágoni és kovásznai er- dőkön is.

— **Adófelügyelői Geschäft.** Babarozzy Fe- rencz sepsiszentgyörgyi adófelügyelő ur, mint több magas ukázából meggyőződünk, a községi előljárásságoknak rendeleteket ad ki, hogy „a nyomtatványokat a Jókai- részvénykönyvnyomdából rendeljék meg s a megrendelésről tegyenek neki jelen- tés“. Honnan van joga a t. adófelügyelő urnak ilyen — minden törvényességet nél- küző — basáskodásra, nem kutatjuk; de mivel ugyanazon nyomtatványok más nyom- dákban olcsóbban szerezhetők be, kénytele- nek vagyunk feltenni, hogy a t. adófelü- gyelő ur geschäftel, azaz: vagy bizonyos száztólit élvez, vagy nevezett nyomda rész- vényesei sorába méltóztatik tartozni. Ez utóbbi esetben kalapot emelünk, mert hát hogy nagy financier, azt elvitatni nem le- het. Ha a magas kormány nesztét veszi, hogy minő fináncz-genie lappang a t. adófelügyelő urban, aligha el nem viszi a pénzügyminis- teriumhoz legalább is titkárnak, s ez lenne aztán a malheur! Ha előbbi feltevéseünk való: akkor kérjük a t. adófelügyelő urat, hogy eme jövedelmét megadóztatás végett bevallani méltóztassék, mert mégis igazságt- alan dolog az, hogy az adófelügyelő ur ge- schäftel s a másik két nyomda fizesse meg a III. osztályu kereseti adót helyette is. Vagy sziveskedjék tudatni, hogy a másik két nyomda az önkényüleg reá rótt magas III. osztályu kereseti adót miből fizesse meg. Erre nézve elvárjuk felvilágosítását.

— **Ujfalvy utazása** Páristól Samarkandig, a czime az új műnek, mely mint a Réval testvérek kiadásában megjelenő „Világ-

hirű utazások Könyvtára"-nak immár harmadik nagy munkája legközelebb indult meg és melynek első három füzetét mi is vettük. — Széchenyi keleti utazása és Stanley csak nem régen befejezett epochális műve, mely ugyancsak az utazási könyvtárnak diszpéndiáját képezi, méltó bevezetői voltak azon irodalmi ágnak, melyért eddigelé kénytelenek voltunk külföldre fordulni. Ma már a legjelesebb utelírásokat, a leghíresebb utazók kiváló műveit magyar nyelven olvashatjuk és ép ez a legfőbb ok, hogy most Ujfalvy művét is őszinte örömmel üdvözljük. — A mint az eddig megjelent füzetekből meggyőződhetünk, itt még kevésbé van az olvasó annak kitéve, hogy az utelírás száraz, vagy talán tudományos modora untatni fogja őt. Hogy e gyanu eloszolják, elégnék tartom annak felemlítését, hogy Ujfalvy ur csak utazott, de hogy mit tanult és tapasztalt az uton, azt Ujfalvyné asszony írta meg saját észleletei és feljegyzései nyomán, még pedig a legérdekesebb, a legvonzóbb, egy szóval azon kellemes, kedves, elragadó modorban, a mint csak francia tud írni. A jelen füzetek az elindulást, az utazó párnak Párisból való távozását, az előkészületeket a hideg ellen tárgyazzák élénk festéssel, megkapó részletekkel tarkítva. A mit különösen meg akarunk jegyezni, azon körülmény, hogy több és pompásabb képet még az illusztráció tekintetében talán páratlanul álló német diszművekben sem láttunk. Az utazásnak legszebb részei — és ilyen számtalan volt — művészi kivitelű rajzokban vannak megörökítve, úgy hogy csak szemléletébe elmélyedve, az olvasó szellemileg csakugyan maga is megteszi az utat az írónóval együtt. — A mű előfizetési ára ugyanaz, mi az előbbieké volt. Egész évre (26 füzet) 8 frt, félévre (13 füzet) 4 frt. Egy üzet ára csak 30 kr. — Ha az első füzetekről bárkinek is alkalma lesz véleményt mondani, véleménye csak a legőszintébb ajánlat lesz.

— **Helyreigazítás.** Lapunk 57-ik számában a „Községi ügyek“ című czikk 20-ik sorában e tétel: „Páké községnek pedig ezen területre nézve semminemű joga nincsen“, így olvasandó: „Páké községnek pedig ezen területre nézve semminemű további joga nincsen“. Továbbá a nevezett czikk 23-ik sorában 5377b helyett 5378b hr. sz. és a 24-ik sorban 533 □ öi helyett „135 hold, 533 □ öi“ olvasandó.

— **Kézdí-Vásárhelyt** a könyvvuyomda feletti emeleti lakás haszonbérbe adandó. Bővebben tulajdonos özv. Szabó Dánielnél értesülhetni.

Gazdaság és kertészet.

Mikor fogjunk az aratáshoz?

Az egészséges gabona rendes időjárási viszonyok mellett felülről lefelé kezd érni. Vagyis a kalász hegyétől kezdve mindig lejjebb és lejjebb. A jó gazda a szalma felső végére, a kalász nyakára szokott nézni; ha ez érett, úgy bátran neki lehet a sarlót vagy kasztát fogni.

De nézzük csak elsőbben is magát az árpát és pedig mivel e tekintetben legértékesebb a tavaszi vagy mint általában nevezni szeretik a sörös árpa: miről lehet ennél az érettségi fokot megismerni.

Mivel a tavaszárpának a szalmája is értékes takarmány, itt tehát kétszeresen vigyáznunk kell, hogy tul ne érjék. De másrészt még a kereskedő sem szereti az aczélos árpát; arra is kell vigyáznunk, hogy korán ne törjenék a letakarítás. Az árpánál tehát legalább is törjünk le egy kalászt s különböztessünk meg rajta három főrészt, u. m. a gerinczet, a melyen a szemek ülnek, továbbá magát a szemeket és végül a szemek végében levő vékony szálat. (Ez az árpa polvyája.)

Erre a három részre vigyázzunk; mert ezek mutatják meg, hogy mikor lehet az árpát aratni. Vigyázzunk ugyanis, hogy mindezen három rész egyforma érettségi szint mutasson; különösen addig, míg a vékony szálkája zöld, addig az árpát ne bántuk.

Árpa után a rozs szokott megérni. Itt is a kalászra és ne a szalmájára néz-

zünk. — Ha azt az időt akarnók bevégni, míg a szalmája is érett szint mutat, nagyon könnyen megjárhatnók; mert addigra a kalász annyira megmerevülne, hogy kis érintésre is lehullna vagy legalább is hullatná keményen a szemét.

De ime ott egy tábla buza! A piros kalászkok sorban meghajtották fejüket s egész alázattal néznek az aratás elé.

Itt bizony a kasza már megkésétt; mert hát főregula, hogy addig arasd a buzát, míg feje egyenesen áll. A magyarázat pedig abban rejlik, hogy mihelyt a buza megérett, lefelé szokta konyítani a fejét és a szemek fészke, a mit úgy neveznek, hogy ondó, megtágul és természeti sajátságánál fogva hullatja szemét. Hej! szeret is a kanász ilyen tarlóra hajtani: mert nem csak hust szed magára a sertésfalca, hanem marad még árpavetésnek is elég szem ott.

A buza legtöbbször már akkor is érett, midőn a szemnek még mindig zöldes színt mutat. Azért gazda uram ugyancsak nyisd fel a szemedet és vedd hasznát a tudományodnak. Ha tanácsomat akarod követni, hát így járj el. Szakíts le egy olyan kalászt, mint a milyen érett legtöbb van a földeken. Azután végy ki abból szemet s próbáld ujjaidd közt szorítani. Már most, ha fehéres tejes nedvesség jön ki belőle, úgy várj még néhány napot; de ha inkább egy kis vizes nedvesség mutatkozik, sőt ha a mag már ragadós pépes belü is, fogd neki Isten nevében a kasztát; mert az ilyen korában aratott buza szalmájában még után-érik s ebből lesz az igazi aczélos buza s oly nehézséget nyom, hogy a kereskedő is kapva kap rajta.

Persze az idő nem vár s egyszerre mind nem lehet letakarítani; azért úgy czélszerű a munkát beosztani, hogy a magnak való maradjon utolsóinak. Ennek meg úgy jó, ha akár egy kissé túlérte is. A túlérte szem mindig duzzadtabb és vastagabb lesz, hanem aztán jóval könnyebb is; meg se molnár, se kereskedő nem igen tőri magát érte.

Legutóljára érik a zab. Itt is vigyázat kívántatik; mert ha megkésünk vele, akkor nemcsak a szemét hullatja, hanem letörik az egész feje is. — A letakarításra a zabnál is azt az időt kell választani, a midőn a gazda azt szokta mondani, hogy most vált csak igazán az érésnek. Ha mindjárt a szalmája nem is sárgult még egészen meg, annál jobb lesz takarmánynak.

Csakhogy aztán valaki meg úgy ne járjon, mint az én egyik szomszédom tavaly járt. Elmondom az esetet, hogy más is okuljon belőle.

Felkért egyik vasárnap délután, hogy mennék ki vele a mezőre a zabokat megnézni, vajjon beállíthatná-e részes aratóit. Mikor aztán az idő hűvösült, hát mi biz ki is ballagtunk s én a zabot látva, egész biztosan és határozottan tanácsoltam neki, hogy bátran vágathatja, ha mindjárt még zöldes is a szalmája.

Szomszédom tanácsomra másnap kezdte is a zabaratást s míg egyrészt araták, addig másrészt még kérékbe is kötözték.

Ezt azonban csak akkor tudtam meg, midőn szememre lobbantá szomszédom, hogy mégis egy kissé korán volt a zabot learatni, a mennyiben az egész szalmája a kalzalban felmelegült és megfűlledt.

Persze, hogy felmelegszik, megfűlled, sőt teljeseen meg is romlik, ha azt kérékbe kötés előtt meg nem szárítjuk. Azért szokták a zabot legalább is 24 óráig markon hagyni, hogy a szívós szalma kiszáradjon. Ha zabunk aratásával nem késünk s szerencsésen eső nélkül kinyomtatjuk, úgy szép fehér és sulyos szemet kapunk s e mellett a szalmája is oly értékes lesz, hogy nagyon is fölér holmi rossz szénával.

Akármikor inkább, csupán aratáskor nincs szükségünk esőre. Ilyenkor szeretjük a sütős meleg napokat. Megtörténik azonban akárhányszor, hogy biz megerednek az egek csatornái. Van aztán kár elég. Kinek az asztagát találja félben, kinek a keresztjei a mezőn csirzanak. Azért aratáskor a lehető teljes erővel, kitartással és

szorgalommal fogjunk a munkához s minden kis jó időt használjunk fel, nehogy aztán lassúságunkat szánom-bánom kövesse! (Gazd. Népl.)

A közönség köréből.)*

Kovácsna, 1883. július 16.

Tek. szerkesztő ur!

Becses lapja 52-ik számában e. aláírással még mind lappang idegen köpeny alatt egy firkász, ki nem szűnik meg nyakába hányni a földet s maga alá ásni a vermet. Ezen e. alatti közleményre az igazság érdekében az aláírók nevében csakis egy pár sort kívánunk koczkáztatni a tek. szerkesztő ur engedelméből.

Nem lehet érteni, hogy e-nak ily késon jutott eszébe a „Sz. Nemzet“-ben több héttel ezelőtt 90. sz. alatt és a „Sz.-földben“ még május 17-én 39. sz. alatt megjelent czikkekre felelni. Mintha bizony azt képzelné, hogy az olvasó közönség nem tud utána gondolni az ezelőtt 5—6 héttel olvasott dolgokra.

Mindenek előtt a „lapocská“ kifejezésre tétetik megjegyzés. Határozottan állíthatjuk, hogy ezen kicsinyítő kifejezés a fogalmi iven nem létezett; az elferdítés a tisztázáskor ... vagy nem tudni miféle uton történt.

Azután az aláírók képességében gáncoskodik e. s azt állítja, hogy az nem az intelligensebb elemek által iratott alá. Különösen azt hangsúlyozza, hogy a 40 aláíró közt van egy pár értelmes ember, a többi együgyű és tudatlan. Épen azért ohajtának, hogy e. a már több versben tett felhívásokra rukkoljon ki valahára nevével, feleljen meg a zsebre rakott vádakra és mossa magát tisztára; ekkor aztán jogosan és felémelt fővel írhat, vagy irathat kovásznai dolgokról; ekkor aztán a 40 aláíró kovásznai birtokosság is megtudja bírálai, hogy méltó-e e. irkászszal polemiába elegyedni vagy nem, mert a 40 aláíró közül csaknem mindenik bir annyi képzettséggel, hogy nem csak másolásra, de fogalmazásra is alkalmaztathatnék; vagyonilag pedig, és mi főbb: jellemileg, mindenik ott áll, hogy pirulás nélkül meri nevét a nyilvánosság terén is felmutatni; keze mindeniknek tiszta, közügyekbeni hűtlen eljárás bélyege egyiket sem terheli. Ennyit az aláírók nevében.

A mi a kovásznai ügyek kezelését illeti: arra nézve megjegyezzük, hogy az tiszta és nyilvános szokott lenni, mint bárhol Háromszék megyében; a betekintést és ellenőrzést minden arra illetékes és tisztakezü egyéntől szívesen fogadjuk, mind a mellett, hogy az illető szakközeg és hatóságok felügyeletében a kellő ellenőrzést megtaláljuk. Itt meg kell azt is jegyeznünk, hogy a községi ügyek feletti jeleni intéző kezekben legalább eddig jobban megbízhatunk, mint a régiekben. Megmutatják ezután a fennálló perekbeni buzgó és lelkiismeretes eljárások.

Ajánljuk e-nak is a „Székelyföld“ 54. számában A. aláírással megjelent jó tanácsot, ha hirlapokban megír valamit írni vagy jobban mondva íratni akar.

lfj. Ugron János.
Imre Domokos.

Kovácsna, 1883. jul. hó.

Tek. szerkesztő ur!

Becses lapjának f. évi 48. számában irt levelemre a „Székelyföld“ f. é. 64. számában A. ur által tett megjegyzésekre becses engedelmével a következőkben válaszolok.

Oh szegény A. ur! Milyen furiosus ember lehet! „Van 10 jó öreg éve, hogy tavalyt kivéve nem lett Orbaiban semmi termés“; ezt merészkedtem írni s ez adott okot A. urnak mint gazdasági tudósítónak arra, hogy ezen kifejezés ellen kikeljen s engem földnélkülinek s egyáltalán mindennek összeszidjon. Pedig tisztelt A. ur! nagy tévedésben van. Ez alatt józan gondolkodású s rendes észjárású ember nem azt érti, hogy tavaly nagyszerű termés volt Orbaiban, és hogy honnan syllabizálhatta

*) E rovat alatt megjelent közlemények közérdekű díjtalanul közöltetnek. A felelősség azonban a beküldőt illeti. Szerk.

ki azt A. ur, nem is értem, mert a mit idézett jelzett levelemből, az nem igaz. Azt írja A.: „10 éve, hogy Orbaiban oly termés nem volt, mint a múlt évben.“ Fentebbiek alapján kisül A-nak rossz indulata; de ha azt irtam volna is, mit A. hamisul idézett levelemből, akkor sem volna igaza A-nak, mert azzal csak az van mondva, miszerint 10 éve, hogy tavalyt kivéve, nem lett Orbaiban ugy szólván semmi termés. Tisztelt A., itt a tavalyi termés felett nincs ítélet mondva. Mások méltóztassék behatóbban utánagondolni, s ha megértette, csak azután felszólalni.

A mi a földött sétatért illeti, jóhiszeműleg s alaposnak vélt kutforrásból irtam, s magam is megbotránkoztam, midőn a földött sétatnyak csak hült helyét találtam s a finom porond helyett egy rettenetes sotter kövezésű pályán kelle felállítani. Kár volt ugy erőlködni, illetve elsietni a dolgot A-nak; magam is meg tudtam volna nyugtatni a nagy közönséget; de különben is megbotránkozásának senki sem adott kifejezést; hisz fel sem tennék Kovásznáról, hogy egy fedett sétatny tudna felállítani; magam is hihetetlennek tartottam, de mint mondtam, oly forrásból merítettem ezen adatot, hogy figyelmen kívül nem hagyhattam. Azt ajánlom A-nak, hogy mig ily kicsinyiségek felett töprenkednék s ily dolgok felett személyeskedni nem unja: okosabban tenné, ha igazi jóakarattal igyekeznék a község bajain segíteni.

Helyén látom megemlíteni az itteni fürdői zenekart. Erre csakugyan talál az a közmondás: „Olesó husnak hig a leve.“

A primás egy módból kiment klárinéton keserget el „az itteni sovány keresetmódok“ feletti bánatát. A kísérek e-durra f-moll kíséretet vágnak. Hogy a kíséret komplét legyen, meg kell említeni a trombitást is. Ez huzza ki a kompániát a bele-sülésből; rendesen pianissimo játszik, de ha látja a veszélyt, hogy az ütemből már kijött a kompánia s a melodia is kezd igen disszonans lenni, egy szusz után istenesen belefúj a trombitába s így a vonós hangszerek hiányait csinosan eltakarja. A darabok, melyeket játszanak, nagyjából e század elejéről valók; azonban játszanak a múlt századból is. Részemről kritikán alólinak tartom ezen réglavetökből alakult kontrazenészeket.

Jövő héten megkezdődnek a szini előadások. Várad ur, értesülésem szerint, a helybeli jó hírnevű zenészeket szerződtette.

Közelebből volt egy rögtönzött fürdői bál. A fennebb jelzett fürdői zenészeket az itteni Ábri-féle népzene pótolta. A két zenekar felváltva játszott. A mulatság igen kedélyesen kezdődött s reggeli 4 óraker ért véget. Ezen tárgyilagos és adatokkal bebizonyítható megjegyzéseim után Isten önnel, tisztelt A., a viszontlátásig! Adieu! a².

Szerkesztői izenet.

Gyergyai Endrefi urnak, Orosházán. Nagy impertinencia kell ahoz, hogy valaki olyan rugaszkodásokat bérmentetlen levélben küldjön meg. A hasonló poéták elrettentésére ide igatjuk levelét, mely szól a következő borzasztóképen:

„Tks. Szerkesztőség.

En egy Győ.-Ditrai szülelősi fiu vagyok, és elhagytam Erdélyországot, nem kétség, hogy biza kinlódnom kell. De kinlódom is, mert a vágyak hajtának rá, hol jól hol pedig kinok tövis mezején járok; nékem a verásírás az egyetlen hű jó barátom, mitől nem lehet megválnom, ezért küzdök, de nekem ez nem küzdés, mert kedvem telik benne. Méltóztassanak hát alatt irt versemet becses lapjokba közzé tenni; nem feledkezem meg a szíves közlésekről. Ámbár igaz fiatal vagyok és először van szerencsém a tekintetes szerkesztőségnek ajánlani versemet, de oda törekedem hogy megnevessem nevemet: és egyszersemind az igazi harciasz székely nemzetnek, azaz testvéreimnek lehessen igazi testvére.

Tisztelettel
Gyergyai Endrefi.“

Itt következik egy vers („A bolygó.“ Csaba, jul. 12.), melyben a következő ékes sorok is állnak:

„Visza vágyak szűkögnék a szívembe,
Fájó szívem a sebrogyáit hánya
Ki nem alszik a zokogó zúgása.

Megismered butól redőzött arca
S a sirástól bemélyedt szeme kutja.
Ah, ne sirjon, ne gyászoljon engemet,
Mert el nem törheti kini czöveketem.“

Ez egyébiránt megér 10 krajczárt. Máskor is szívesen látjuk, mikor szíve szűkög s a sebrogyáit hányja. Nehogy eltörje kini czöveket.

Putyputty. Kár azért a tinta, meg a nyomdafesték. Csak röviden kell vele elbánni.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre. Dr. Kádbéő Ferencz,
lfj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Egy 2—3 gymnasialis vagy felső
népiskolát végzett fiú Dávid Gyula
szövetületében Kézdi-Vásárhelyt

t a n u l ó n a k
felvétetik.

3—3

Tanulónak

felvétetik egy jó családból való, leg-
alább 14 éves, írni és olvasni jól tudó
ifjú, egy vidéki élénk forgalmu

**fűszer-, festék-, vas-, rövidáru-
és divat-kereskedésben.**

Árvák kedvező feltételben részesülnek.
Bővebb felvilágosítást lapunk esikszere-
redai szerkesztőségében nyerhetni.

1—3

Egy a fűszer- és singes kereskedésben jártas SEGÉD

előnyös feltételek mellett

azonnal alkalmazást nyer

KÁBDEBŐ ANTAL

vegyes üzletében, Székely-
Keresztúron.

1—3

Szám 5914. 1883.

Árlejtési hirdetmény.

A kézdivásárhely-kászoni törvény-
hatósági utvonalon, ezen évben építendő
és javítandó hidak helyreállítása tár-
gyában Háromszékmegye központi hi-
vatalánál f. évi július 31-én délután 2
órákor zárt írásbeli árlejtési tárgyalás
tűzetik ki

Ezzel kapcsolatosan az említett ut-
vonalon egy utász-ház építése és szin-
tén a jelzett utvonalon 0—2 kmtr. kö-
zött közvetlen a város mellett a közel
mult árvíz által elszakasztott uttest
helyreállítása iránt is árlejtési tárgya-
lás tűzetik ki.

Mi azon hozzáadással tétetik köz-
hírré, hogy vállalkozni szándékozik
zárt írásbeli ajánlatokat a kézdivásár-
hely-kászoni utvonalon építendő hidak-
ra 2981 frt 20 krnak 5%-val az utász-
ház építésénél, 553 frt 74 krnak 5%-val
és az uttest helyreállításával, 596 frt 44
krnak 5%-val, mint bánatpénzzel ter-
helve, a tárgyalásra kitűzött napon dél-
előtti 12 óráig a megyei pénztárhoz ad-
ják be, mely ajánlatokba a leengeden-
dő % számmal és betűvel tisztán ki le-
gyen írva. Megjegyeztetik, hogy a kü-
lön építkezésekre beadandó ajánlaton a
címlapon világosan kifejezendő, hogy
melyik vállalatra adatott be az ajánlat.

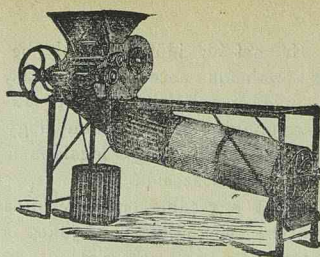
Mind három külön műveletre vo-
natkozó műszaki iratok a számvevői
irodában a hivatalos órák alatt bete-
kinthetők.

S.-Szt.-Györgyön, 1883. jul. hó 17.

Az alispán helyett

Szentiványi Miklós,

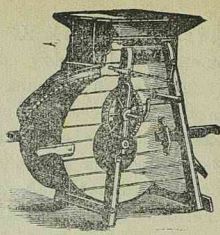
tiszt. főjegyző.

Brogle József

gazdasági gép-
és rostalemezgyára
BUDABESTEN

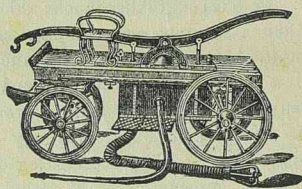
(külső váci ut)

ajánlja elsőrendű gyártmányait, u. m.:
konkoly választó (Priuröket) szelelővel és a nélkül;
nemzetirostákat kettős működéssel (Schmid-féle szabadalom);
Backer-rendszerű szelelő rostákat;
tengeri (kukorieza) morzsolókat és csöves tengeri-darájokat;
**eséplő készleteket; eséplőgép-szítákat; vetőgépeket; malmo-
kat és malom-berendezéseket, valamint lyukasított lemeze-
ket malmok, méhészeti és egyéb technikai czélokra.**

Teljes árjegyzék ingyen és bérmentve.

GYÁRI RAKTÁR és FŐÜGYNÖKSÉG:
WASS és RIEMER uraknál SZÉKELY-UDVARHELYT.

Hivatkozással a fenti hirdetésre, van szerencsénk a n. érd. közönség tuda-
mására hozni, hogy mi alólírottak nevezett czég részére minden, a gazdaság terén
szükségeltető **gépekre és eszközökre** rendelményeket elvállalunk; nem
különbön ajánljuk saját raktárunkból kisebb és nagyobb közönségi és **tűzoltó-
fecskezők**, továbbá közönséges **hegyes és henger-fúvókat**, jutányos
árak mellett.

Végül **harang-átöntést**, valamint **új harangok és gőzeséplők**
beszerzését **5 évi jótállásra, részlet fizetés** mellett eszközöljük.

Dusan berendezett **vas-, szerszám- és konyhaeszköz-raktár-
kat** a n. érd. közönség pártolására ajánlván, kérjük becses megbízásait.
11—30

Kiváló tisztelettel

WASS és RIEMER

gazdasági gépraktára, vaskereskedése.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy **KÉZDIVÁSÁRHELYI és CSIKSZEREDAI**
könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és **KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCSÓ ÁRON** kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisüzösöknek
" " szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törlesztési kimutatás. (L. K.)
Adóhátraléki kimutatás, havi.
" " 1/4 évi.
" " 1 évi.
Anyakönyv, róm. k. népiskolák részére, B. minta.
Anyakönyv, tanköteles növendékek részére. (L. T.)
Allatgyógyászati kimutatás.
Árverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Baromvásári jegyzőkönyv.
Béketárgyalási jknyv, közs. bir. (L. T.)
Bélyegjeggy-megrendelési iv.
Bélyeglelet. (L. H.)
Birtokiv; bel- és küliv. (L. K.)
Családi értesítő. (L. E.)
Cseléd-könyv.
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovagnak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Értesítés a kereszteselési, (születési) házassági és
halálhíradási anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta.
Felszólamlás ujonczozási ügyben.
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hadmunkások szökevények lajstroma. (L. I.)
" " kipuhatolási jegyzőkönyve.
Hagyatéki leltár, kül- és beliv.
Haláleset-felvétel, bíróságok részére.
Haláleset-felvétel, gyámhatóságok részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkémi iktató-könyv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémi jelentés, II. minta.
" " orvosi segélyben nem részesi-
tett gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelentés ragályos, járványos, vagy
járványos betegségben történt haláleset-
ről, VI. minta.

Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jegyzőkönyvek-
kel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kimutatás.
Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Hivatalos árverési hirdetmény. Adóügy.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyeglelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott vég-
rehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idésvény, községi bírósághoz.
Idésvény, erdőkíhágások ügyekhez.
Iktató-könyv, községi részére.
Iktató-könyv, erdőkíhágások ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidei facio indu-
biam et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidei facio Indu-
biam et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidei facio indu-
biam et adestator in Defunctorum.
Itélet, községi bírósághoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községben kiadott lólevelekről.
Jegyzőkönyv a községben kiadott marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a község elöljárósága által kiállított
utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvák követelésének nyilvántar-
tásáról.
Jelentés, erdőkíhágások ügyekhez.
Jelentési levél, utazók számára.
Jelzalogog bekebelezése vagy előjegyzése iránti
kérés és felzet.
Kataszteri birtokiv, kül- és beliv.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség
részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré-
szére.

Kézbesítési iktató-jegyzőkönyv.
Kézbesítési vevény, közs. bírask.
Kielégítési végrehajtás iránti kérés, ingóságokra
és ingatlanokra.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthatlan-
ság címén leírandó egyenes adóhátralékokról
Kipuhatolási jegyzőkönyv, hadköteles szökevények-
ről. (L. H.)
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvénny, egész és fél iven.
Kötelezvénny fél iven.
Kötelezvénny, helv. hitv. egyházi pénzalaphoz.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolvány. (Könyvecske.)
Községi sommas marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátraléki kimutatás, kül- és beliv.
Levélboríték „Excellentissimo Illustrissimo ac
Reverendissimo Domino Domino Francisco
Lónhart“ stb. czimírral ellátva.
Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi
hivatalnak“ czimírral ellátva.
Levélboríték „A nagyon tisztelendő lelkészi hivatal-
nak“ czimírral ellátva.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makassági itélet, közs. bir.
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J)
Mixta-matrimonia.
Mulasztás-kimutatás, közs. iskolák részére.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §-hoz.
" " közigazgatáshoz.
Nemleges záloglasi és becslési jegyzőkönyv, adó-
ügyben. (L. Z.)
Nyilvántartás, erdőkíhágások ügyekhez.
Nyugta és ellennyugta, r. kath. egyházmegyéknek.
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panasz-könyv, közs. bir

Panasz-könyv, erdőkíhágások ügyekhez.
Pénz-napló, erdőkíhágások ügyekhez.
Pénzbüntetések nyilvántartása, erdőkíhágások
ügyekhez.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló róm. kath. egyházmegyéknek, bel-
és küliv.
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatos kimutatás a róm. kath. egyház adóairól,
kül- és beliv.
Sommas macakassági itélet.
" kereset és felzet.
" váltókereset.
Statistikai kimutatás, róm. kath. elemi iskolákhoz.
vagyis: 3-as tábla.
Számla, utalvány és nyugta, szakértőknek, bünygy-
ben.
Szolgálati napló, a kir. csendőrség részére
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jegyzőkönyv, békés esetekhez (Közs. bir.
Törzskönyv-lapja, kül- és beliv.
Tűzvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés és felzet.
Utlelevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Utlelevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet
szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkészi hivatalok részére.
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérés és felzet. (L. J.)
Zálogjog törlése iránti kérés és felzet.
Záloglasi, becslési és árverési jegyzőkönyv adóüg-
gyben, kül- és beliv.
Záloglasi és becslési jknyv, adóügy.
Záloglasi jegyzőkönyv, közs. bir.
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. érd. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.
Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bárminemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos iven, körlevelek, felhívások, árjegy-
zekek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, újévi és más alkalmi üdvözlések, falhirdetmények, szóval minden,
a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom írószereimet, levélpapiraikat, levélborítékaimat, Gyöngyösi-féle irkáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT,
könyvnyomda-tulajdonos.

Ny. Szabó Albert gyorsajtóján Kézdi-Vásárhelyt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.